

Theologiae Spiritualis Scholasticæ Et Moralis Tomvs ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Joannis Duns Scoti D. Augustino Conformem

In quo tractatur de Providentia Divina, Prædestinatione & Reprobatione.

Item de Fide Divina, ejus veritate, obscuritate & credibilitate

Bosco, Jean a

Antverpiae, 1686

Concl. III. Causa reprobationis positivæ, est peccatum mortale finale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73708)

CONCLUSIO III.

Causa reprobationis positivæ est peccatum mortale finale.

53. Solum peccatum veniale non sufficit, cum non mereatur damnationem, quæ propriè significat pœnam æternam siue damni, siue etiam sensus: ergo propter solum veniale Deus neminem voluit damnare; adeoque nec reprobare positivè, cum hoc non sit aliud, ut patet ex dictis, quàm velle damnare, hoc est, infligere pœnam æternam secundum mensuram delicti, juxta illud Apocal. 18. v. 7. Quantum glorificavit se, & in delictis suis, tantum date ei tormentum & lucrum. Et istud Deuter. c. 25. v. 2. Pro mensura peccati erit & plagarum modus. Dixi autem signanter: Solum peccatum veniale, propter eos, qui volunt, peccatum veniale in damnatis puniri pœnâ æternâ, siue per se, siue potius per accidens, de qua controversia non est hic disputandi locus. Sufficiat pro nunc oppositam sententiam esse Scoti 4. dist. 21. q. 1. n. 6. ubi sic ait: Dico ergo, quod peccato veniali, siue hoc puniendo, siue in inferno, siue alibi, non debetur nisi pœna temporalis, nec per se, nec per accidens. Probat: Quia secundum se est talis offensa, quæ secundum se puniatur per temporalem.

Peccatum veniale non puniatur in damnatione pœnâ æternâ. Scorus.

54. Probatio.

Nec est inconveniens (prosequitur) pœnam debitam veniali habere terminum in inferno, quia & verè penitens primò, & partem penitentia imposita explens, & ante totam expletam recidivans in mortale, & in illo mortali decedens pro parte penitentia residua explenda solvet pœnam in inferno, sed non nisi temporalem; quia ex quo in remissione peccatorum prior commutabatur debitum pœnæ æternæ in debitum pœnæ temporalis, nunquam iste est debitor pro illis, nisi pœna temporalis; & per consequens, pœnâ totali solutâ, erit liber ab istis. Ut ut sit de hac doctrina Scoti, quam puto esse veram, licet non sit indubitata, pluribus assertantibus, peccatum veniale in damnatis puniri per accidens pœnâ æternâ, equidem certum est, & ab omnibus admittum, neminem damnari propter solum peccatum veniale, id est, neminem puniri pœnâ æternâ, nisi adit peccatum mortale, quoad culpam non remissum; hoc autem sufficit, ut simpliciter & verè dicamus, peccatum mortale est causa positivæ reprobationis.

55. Omne peccatum mortale non remissum est causa reprobationis positivæ.

Peccatum, inquam, mortale, tam originale, quàm personale, actuale, vel habituale, unum, vel plura. Eo semper salvo, ut non fuerit remissum in hac vita, sed permanserit usque ad mortem, quod significat ly *Finale*, positum in Conclusionem. Alioqui, si remissum fuerit in hac vita, cum pœna inferni propter ipsum solum non infligatur, neque ei soli proportionetur; constat, non esse causam positivæ reprobationis, id est, æternæ damnationis. Et è converso, cum propter omne peccatum mortale finale infligatur pœna inferni, juxta mensuram ejus, nemo

debet, nec verò potest ambigere, quomodo illud sit causa positivæ reprobationis, id est, decreti æternæ damnationis.

Igitur cum fidei sit peccatum originale remitti in hac vita per Baptismum, dicente Concilio Trid. sess. 5. in Decreto originali peccato canon. 5. Si quis per Jesu Christi Domini nostri gratiam, qua in Baptismo confertur, ratum originale peccati remitti negat, aut etiam asserit, non talem esse, quod veram & propriam peccati remissionem habet; sed illud divi tantum radi, aut non imputari anathema sit. Cumque etiam manifestum sit, multos reprobos esse renatos per Baptismum, atque adeo eis remissum esse peccatum originale, imò aliquos ad tempus justè & sanctè vivere, ut expressè docet S. Aug. de Dono persever. c. 8. & 9. & de Corrupt. & grat. c. 7. & 8. & 13. & alibi; per consequens manifestum est, quod peccatum originale non sit in omnibus adultis, qui reprobantur, causa positivæ eorum reprobationis.

Hercule, si manerent hujusmodi adulti reprobi positivè ob peccatum originale, jam Deus in renatis aliquid odisset; quia ex divino decreto propter illud peccatum maneret illos damnatio, & peccatum originale eis ab ingressu cœli remoretur; contra illud Tridentini cap. In renatis enim nihil odit Deus: quia nihil est damnationis iis, qui verè confecti sunt cum Christo per Baptisma in mortem: qui non secundum carnem ambulant, sed veterem hominem exuunt, & novam, qui secundum Deum creatus est, induunt, innocentes, immaculati, puri, innoxii, ac Deo dilecti essent sunt, heredes quidem Dei, coheredes autem Christi, ita ut nihil prius eos ab ingressu cœli remoretur.

Manet quidem in Baptizatis, ut ibidem statetur, & sentit hæc sancta Synodus, concupiscentia vel fomes, manent pœnalitates hujus vitæ, sed quid tum? Ergo etiam obligatio ad pœnam æternam potest manere in reprobis; negatur Consequentia. Disparitas colligitur ex Trid. cap. ubi de concupiscentia ait: Quæ cum ad æternam gloriam sit, nocere non consentientibus, sed viris per Jesu Christi gratiam repugnantibus non valet; quæ imò, qui legitime certaverit, coronabitur. Nunquid idem dici potest de pœnâ æternâ, quæ remaneret reprobis ex peccato originali remisso?

Et verò pœnalitates hujus vitæ sustinendo, nunquid quispiam sit nocens, maculatus, impurus, noxius, non dilectus Dei, expers hereditatis æternæ, & impeditus ab ingressu cœli? Patet, quod non. At verò sustinendo damnationem æternam, hæc mala universa reprobationis eunt; ac proinde originale peccatum erit moralis causa oñi divini, erga tales renatos, ipsoque dicetur ob illud manere damnatio, & eos per illud retardari ab ingressu cœli nam, ut bene notat Smif, sup. n. 713, ut aliquid sit causa moralis, non requirit coexistentiam causæ illius, ut patet in Sacramentis, quæ moraliter causant gratiam, etiam dum actu non existunt: ergo si peccati originalis reatus transiverit, siue non, id perinde est ad nostrum propositum. Hinc præfatus Auctor in fine dicti n. patet, a Concilio

Concilio definitam esse nostram doctrinam.

Nec obstat, quod passim Aug. in peccatum originale referat causam reprobationis, quia loquitur de reprobatione negativa, ut infra ostenditur, ubi sermo fuerit de hac reprobatione; in presenti loquimur de reprobatione positiva. Huius autem causam esse peccatum originale, per Baptisma remissum, nusquam docet D. Aug. prout pulchre declarat S. Prosper, ejus discipulus, Responsione 2. ad capita Gallorum, qui Aug. imponebant hunc articulum: Quod ab eis, qui non sunt predestinati ad vitam, non auferantur peccata Baptismi gratia originale peccatum. Hinc, inquam, calumniæ occurrit S. Prosper in his Augustinianæ doctrinæ interpretes ac defensores, dicens loco citato: Omnis homo, qui credit in Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, regeneratur in Baptismo, tam a propriis peccatis, quæ malæ voluntatis & actione contraxit, quam ab originali, quod à parentibus traxit, absolvitur. Sed relapsus post Baptismum ad infidelitatem, & impios mores qui negat originali peccato fuisse purgatum, tam falsa opinatur, quam qui eundem asserit non aternæ morte esse damnandum.

Quæ ergo doctrina D. Augustini? Sequitur: Qui enim recedit à Christo, & alienus à gratia finit hanc vitam, quid nisi in perditionem cadit? Sed non in id, quod remissum est, recedit, nec in originali peccato damnabitur: qui tamen propter postremam criminis eam morte afficitur, quæ ei propter illa, quæ remissa sunt, debebatur. Quod quia Dei præscientiam nec latuit, nec fessit, sine dubio talem nunquam elegit nunquam predestinavit, & peritum nunquam ab æterna perditione discrevit. In hac ergo responsione supponit in primis Prosper ex mente Aug. quibusdam reprobis originale peccatum esse remissum. Deinde dicit: illos non recedere in illud peccatum remissum, nec in originali peccato damnandos esse, sed propter postrema crimina, in quibus alieni à gratia finiunt hanc vitam. Denique addit, illos per ea postrema crimina eam morte afficiendos, quæ eis propter illa, quæ remissa sunt, debebatur.

Utique ad significandum, Augustinum (inquit Smil. sup. n. 716.) non constituisse perditionem massæ universaliter in peccato originali (nisi radicaliter, vel conditionaliter seu occasionaliter) sed etiam in peccato personali, in cuius reatu quis finit hanc vitam; ita ut velit, massæ infestationem finalem, sive originale, sive personale esse positivæ reprobationis causam. Sic ille. Rogas: quare dicat: Nisi radicaliter, &c. Respondet: propter quædam Aug. dicta, quæ ita sonant, quasi in solo peccato originali constituitur causam reprobationis; ut illud ex lib. 2. Cor. & gratia e. 7. Ac per hoc, & qui Evangelium non audierunt, & qui, eo audito, in melius commutati perseverantiam non acceperunt; & qui, Evangelio audito, venire ad Christum, hoc est, in eum credere noluerunt. . . . & qui per artem parvulam nec credere potuerunt; sed ab originali noxa solo lavacro regenerationis absolvi; quo tamen non accepto, mortui perierunt; non sunt ab illa consensione discreti, quam constat esse damna-

tam, euntibus omnibus ex uno in condemnationem.

Nam (inquit præfatus Auctor) illud, Ex non causam proximam, sed remotam & radicalem, vel potius non causam, sed occasionem significat: nam propter peccatum originale ita quosdam permittit cadere in peccatum finale, ut id non permisisset, si Adam non peccasset, posteritatemque suam originali habere non infecisset: fuissent enim omnes finaliter justis & salvati. Verumtamen sicut permissio non est propriæ causæ peccati finalis, sed occasio, vel conditio sine qua non; ita peccatum originale non est propriæ causæ peccati finalis, adeoque nec reprobationis; sed solum occasio, vel conditio sine qua non. Hæc ille. Igitur locus iste Aug. etiam intellectus de reprobatione positiva non opponitur nobis, qui tantum negamus, peccatum originale in omnibus adultis esse causam proximam huius reprobationis, quia non in illis, quibus per Baptisma peccatum originale fuit remissum; quippe in illis non est causa damnationis; igitur neque reprobationis positivæ; non enim queritur de causa actus reprobationis in se, cum sit ipse Deus, ut sup. dictum est de actu prædestinationis; sed de causa actus reprobationis, prout terminatur ad effectum, sive de causa effectus.

Cum ergo neque solum originale, ut patet in adultis, qui præter originale quam plurima habent peccata personalia; neque solum personale, ut patet in parvulis, qui nullum tale habent, sit causa damnationis; sed quodcumque peccatum mortale finale, evidenter sequitur, illud esse causam proximam reprobationis positivæ, sive fuerit peccatum originale, sive personale. Si autem quispiam querat, quale originale sit causa reprobationis: An originale, ut fuit in Adamo, vel ut in capite, in quo, ipso peccante, omnes peccaverunt, & incurrerunt debitum contrahendi maculam illius peccati in suis propriis personis; an vero ut jam contractum in unoquoque nostrum per generationem naturalem.

Respondent Aliqui: duas esse classes parvulorum, qui cum originali decedunt; quosdam esse, qui negligentia parentum moriuntur sine Baptismo; alios esse, qui nullâ humanâ diligentia potuerunt baptizari, vel quia in utero matris moriuntur, vel quia nati sunt, ubi non erat aqua. Primos dicunt fuisse reprobos propter originale in ipsis contractum; secundos fuisse reprobos propter peccatum Adæ, priusquam Deus videret, illud in propriis personis contraxisse. Fundamentum huius doctrinæ est: quia Deus eo ipso, quod vidit peccatum Adæ, cessavit à voluntate salvandi hos pueros, & habuit voluntatem inefficacem damnandi eos. Patet: nam pro illo signo aliquam voluntatem debet habere erga illos; sed non habuit voluntatem salvandi, cum nullum remedium illis præparaverit; re ipsa in tempore applicandum: ergo habuit voluntatem excludendi à regno.

Sed hoc fundamentum negat Smil. sup. n. 728. Nam (inquit) post prævisum peccatum originale Deus voluit nihilominus antecederet

63.

Peccatum originale solum est occasio reprobationis in quibusdam.

64. Conclusio.

Quale originale sit causa reprobationis.

65.

Prima sententia distinguit inter parvulos.

Ejus fundamentum.

66.

Sed hoc negat Smil.

omnes

Ratio ne-
gandi.

omnes homines, etiam parvulos salvos fieri, & ex tali voluntate omnibus providere media sufficientia ad salutem: sed cum hac voluntate non potest consistere voluntas, quâ Deus ex se & antecederet, antè prævisionem cuius causarum secundarum, quæ possunt applicationem illorum mediorum circa parvulos impedire, velit aliquos parvulos damnare ob peccatum originale, & idèd permittere, ut in tali peccato decedant: quemadmodum cum voluntate antecedente salvandi omnes adultos non potest consistere voluntas antecedens damnandi aliquos, etiam ob prævisum originale peccatum, antè prævisum cursum causarum, & usum propriæ libertatis hominum, per quas causas, & quem usum impeditur applicatio medii necessarii ad remissionem peccati originalis in adultis. Sic ille.

67. Quem sequitur Felix de Volunt. Dei cap. 6. Difficul. 4. n. 3. dicens: Sed hæc sententia valde displicet; nam ex illa sequitur, Christum non fuisse mortuum pro omnibus quoad sufficientiam, contra illud 1. Timoth. 2. v. 6. *Qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus.* Ut autem Christus dicatur Redemptor, & pro omnibus mortuus, non satis est, sustinuisse mortem, & hanc esse sufficientem ad omnium salutem: nam etiam erat de se sufficiens ad salutem demonum, quorum non fuit Redemptor: ergo necessarium fuit, ut eam obtulerit de facto Patri pro salute singulorum, saltem quoad sufficientiam, & quoad aliquod salutis remedium.

68. Deinde sequitur, satisfactionem Christi non fuisse æquæ abundantem quoad personas, ac fuit peccatum Adæ. Sic ille. Undè ad fundamentum dictæ sententiæ respondet, id esse falsum. Et idèd bene dixit Smiling sup. dictam sententiam carere fundamento, quia fundamentum falsum nullum est. Fallaciam autem colligere poteris ex iis, quæ diximus Disp. Præced. Sect. 4. ubi de voluntate antecedenti, & consequenti. Vide Conclus. 3. & 4. Hæc ergo sententia rejecta, docent Aliqui generaliter, nullâ factâ distinctione inter parvulos, vel adultos, originale, prout in Adamo, esse causam reprobationis, ita ut permissio contrahendi originale in propria persona sit effectus reprobationis in parvulis. Sic illi. Nunquid audiendi?

69. Dico (inquit Felix sup. num. 5.) originale, ut prævisum in Adamo non esse reprobationis causam; sed solum ut contractum in propria persona, & usque ad mortem perseverans; & quantum ad hoc eadem est ratio de adultis, decedentibus cum originali, & actualibus. Sic ille. Estque sententia communis, quæ colligitur ex Scoto 1. Dist. 41. s. Potest aliter, num. 11. circa finem, ibi: *Ergo cum reprobare sit velle damnare, reprobatio habebit ex parte objecti rationem aliquam, scilicet peccatum finale prævisum.* Et num. 12. ibi: *In quarto instanti offertur Iudas ut peccator finaliter voluntati divinæ, & tunc ipse vult jussu puniri, & reprobare Iudam.* Ac post pauca: *Ipsum (inquit) velle damnare non videtur*

sibi (Deo) immediate posse attribui respectu objecti, ut cogniti in suis puris naturalibus; sed tantum respectu objecti, ut cogniti in peccato mortali finali. Ubi non distinguit inter peccatum originale, & actuale; ergo nec nos distinguamus.

Imò ibidem expressè ait: *In tertio instanti, quando vult permittere Petrum esse de massa perditionis, sive dignum perditione, & hoc sive propter peccatum originale, sive actuale.* Ergo per peccatum finale intelligit Scoto tam originale, quam actuale. Et quomodo originale erit peccatum finale sive parvuli, sive adulti, nisi intelligatur contractum in propria persona? An forte ut permanet in aliena persona: est causa proxima meæ damnationis? Audi Felicem sup. probantem suam sententiam: *Quod (inquit) est causa damnationis, est causa reprobationis: sed originale, in propria persona contractum est causa damnationis, ergo & reprobationis.* Pater: nam si per possibile, vel impossibile parvuli in Adam peccarent, & non contraherent in propria persona tale peccatum; non damnarentur poenâ damni, ergo solum reprobaruntur propter peccatum in propria persona contractum, id est, propter peccatum originale, prout propagatione transfusum omnibus, inest unicuique proprium.

Colligitur ex D. Augusti. (vel quicumque est Auctor) lib. 6. Hypognosticon, ibi: *Parvulos quoque, non renatos ex aqua, & Spiritu sancto, prædestinata poenâ esse obnoxios, qui præstiti sunt non propriis voluntatibus, quorum nulla, vel bona, vel mala sunt, nisi tantum in Adâ peccato, quod traxerunt nascentes, & in hoc momentis verum tempus vitæ præsentis.* Ubi requiritur contractio peccati, & finalis in eo perseverantia, sive permanentia, usque dum solvitur tempus vitæ præsentis, juxta illud Joannis 3. v. 5. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei.* Ubi includitur illa conditio perseverantia.

Quam ulterius probat Felix sup. num. 6. nam prævisio toto genere humano, in Adamo lapsu, vult Deus omnes salvare; nam decrevit mortem Christi, ut remedium pro omnibus; sed cum hac voluntate impossibile est, velle aliquos damnare: ergo originale, prout in Adamo, non est causa reprobationis; sed ut contractum in singulis perseverat usque ad mortem. Probatur à simili: nam adulti non reprobandur ob peccata actualia remissa, ut sup. dictum est, sed propter ea tantum, in quibus perseverant finaliter; ut patet (inquit Felix sup.) ex illo Luc. 13. v. 3. *Nisi paenitentiam habueritis, omnes similiter peribitis.* Nam licet merita in executione non sunt causa glorificationis, nisi sub illa conditione, à Trident. Sess. 6. cap. 16. expressè: *Si tamen in gratia desistant, ita nullum peccatum est causa damnationis, nisi in illo sit finaliter perseverantia.* Ita Franciscus.

Sed contra, dicit aliquis: causa reprobationis debet in omnibus esse æqualis, & ejusdem rationis: ergo solum peccatum originale, sive remissum,

remissum, siue non remissum est causa reprobationis, utpote quod solum in omnibus est æqualis. Probatur Antecedens: quia Christus, ut Redemptor est prædestinatus propter originale, antequam prævideretur actualia; nam redemptio ab his fuit solum suis impulsivus. Respondetur: quod formale causæ reprobationis, quod est peccatum mortale esse finale, in omnibus sit ejusdem rationis, scilicet materiale, ut esse originale, vel actuale, hujus, vel illius speciei, seu gravitatis; nam hoc per accidens est ad reprobationem, maxime si loquamur de positiva, prout superius explicata; nam etiam non omnium damnatio est æqualis: redet liquidem Deus unicuique secundum opera sua, & quantum quis fuerit in deliciis, tantum etiam erit in tormentis.

Ad probationem dic, Scripturam satis indicare, peccatum originale fuisse motivum redemptionis Christi; cetera autem peccata fuisse causam impulsivam tantum, utpote ante quorum prævisionem Christus ut Redemptor fuerit prædestinatus, sic ut venisset in carne passibili, etsi nulla fuissent actualia prævisa. At vero Matth. 27. aperte significatur, aliquos damnandos propter peccata personalia siue actualia, v. 41. & 42. *Discedite à me maledicti in ignem æternum, qui parati estis diabolo & angelis ejus: esurivi enim, & non dedistis mihi manducare, &c.* Porro quæ causa damnationis in tempore, eadem & non alia est causa reprobationis ab æterno; atque aded, quia originale vel actuale remissum non est causa damnationis in tempore; idè nec reprobationis ab æterno.

Ceterum Felix sup. num. 11. querit, utrum Deus poterit de sua potentia absoluta aliquos positivè efficacie reprobare ante prævisa peccata? Respondet autem affirmative: nam (inquit) poterat hoc efficere, ut ostenderet suum supremum Dominium. Probatur ex Scriptura Sapient. 12. v. 12. *Quis stabit contra iudicium tuum aut quis tibi imputabit, si perierint nationes, quas tu fecisti?* Sed contra: ex eodem cap. videtur probari, de facto sic fieri: nam paulò inferius dicitur: *Ipsam quoque, qui non debet puniri, condemnas.* Respondetur: in vulgato textu expressè contrarium legitur: sic enim habet v. 15. *Cum ergo sis iustus, iuste omnia disponis: ipsam quoque, qui non debet puniri, condemnare, exterum asstimas a tua virtute.*

Ex quo facile colliges, sensum priorum verborum esse, neminem Deo posse imputare, quod nationes pereant, quia non pereunt, nisi propter præcedentia delicta. Hinc immediatè ante dicta verba: *Aut quis imputabit, &c.* Scriptum habes: *Aut quis in conspectu tuo veniet iniquorum hominum;* quæ verba Felix omittit. Igitur hæc Scriptura ei non favet. Probat insuper ex D. August. de Dono Persever. cap. 8. *Non sumus ingrati, quod tam multos liberet, quia si neminem liberaret, non esset injustus.* Plane non esset injustus; sed cur hoc? An quia id faceret ad ostendendum suum supremum Dominium? Nequaquam: sed quia id faceret

Tenuit 11.

in pœnam peccati originalis. Accipe integra verba D. August. *Non sumus ingrati, quod secundum placitum voluntatis sue in laudem gloria gratia sua tam multos liberat misericors Deus de tam debita perditione; ut, si inde neminem liberaret, non esset injustus: ex uno quippe omnes in condemnationem non injustam iudicati sunt ire, sed iustam. Qui ergo liberatur, gratiam diligit, qui non liberatur, debitum agnoscat.* Utrique peccati originalis. Quis jam non videt, verba August. à Felice adducta minime probare intentum? Supponunt liquidè peccatū originale, ratione cuius potuisset Deus damnare omnes homines, saltem pœnâ damni, siue ulla iniustitia, aut etiam crudelitate.

Sed quæ ratio movit Felicem ad sequendam illam sententiam? Sicut (inquit) Deus prædestinat ad gloriam ante prævisa merita, cum quo stat, quod postea in executione det gloriam propter merita; ita bene stare potest, Deum ante prævisa demerita aliquos reprobasse, dummodò postea in executione non damnet ante demerita. Ex quibus colligo (prosequitur idem Auctor) Deum non solum ex motivo supremi Domini, & libertatis potuisse aliquos efficaciter & positivè reprobare, sed etiam ex motivo iustitiæ punitivæ; non tamen ita fecit de facto, propter suam bonitatem & misericordiam: *Misericordia enim superexaltat iudicium.* Jac. 2. Ita Felix.

Cui si obiecas Scotum, sup. citatum. Respondet, ipsum loqui de potentia ordinaria, & de eo, quod congruum est misericordiae Dei; non verò de potentia absoluta. Instas: pœna dicit essentialem ordinem ad culpam; ergo ante culpam prævisam non potest Deus ex iustitia punitiva aliquem reprobare. Respondet neg. Consequentiam: nam inquit sicut Deus ante prævisa merita prædestinat ad gloriam, ut coronam, & ad hoc sufficit, quod in executione talis gloria detur propter merita; ita, ut Deus ex iustitia reprobet in intentione, sufficit Deum cognoscere, quod, quando pœna fuerit applicanda, in re aderit culpa.

Urget: Deus sic teneretur decernere permissionem peccati, & illud in tempore permittere. Respondet, concedendo: quia (inquit) nullus prudenter operans potest efficaciter intendere finem, si non præviderit se posse apponere (saltem permissivè) quod ad ejus executionem est necessarium, & quod Deus permittat, nullum est inconveniens. Urget secundò: velle punire non est per se bonum, nisi supposito peccato; ergo neque est per se volubile à Deo, nisi supposito peccato. Respondet Francis. quod ut velle punire sit bonum, sufficit, quod cognoscatur à Deo, possibile esse peccatum, & quod punitio in re non sit, nisi præsupposito peccato, & cum totum hoc sit in Deo, velle punire est bonum, & à Deo volubile. Ita Felix. Verum enim verò hæc ad summum probant, Deum de absoluta potentia posse intendere damnationem non prævisis demeritis, sicut potest intendere gloriam non prævisis meritis; hic autem præcipue queritur de damna-

E e

tione

Sed perpe-
ram,77.
Probatio ex
ratione.78.
Responsio
ad Scotum.
Instantia.

Solutio.

79.
Deus potest
velle per-
missionem
peccati.Quia ratio-
ne velle pu-
nire sit bo-
num.

tione in executione, id est, disputatur, an sicut Deus potest de potentia absoluta dare gloriam sine meritis; ita quoque possit sine demeritis infligere damnationem æternam, solo titulo supremi Dominii, de quo vide dicta Concluf. præcedenti.

80.
Iudicium
Auctoris.

Ego, ut verum fatear, non satis clarè video, cur repugnet absolutæ Dei potentie intentio damnationis, dummodò executio supponat demerita. Interim quia non est necessitas eam ponendi, neque ex Scriptura, neque ex Conciliis, SS. Patribus, Traditione, aut ratione, dicimus, talem intentionem in Deo non fuisse; sed solam executionem; quippe damnatio non est finis, sed tantum habet rationem mediæ executivæ iustitiæ. Vide dicta Concluf. præcedenti. Aliud dubium movet hic Felix sup. n. 13. an sit in Deo voluntas antecedens & inefficax, seu actus simplicis complacentiæ, quo vult omnes homines excludere à gloria antè prævisum peccatum? Respondet quidam Auctor, ibi citatus affirmativè, dummodò non sit in pœnam. Addit; quod post prævisum Adæ peccatum est in Deo voluntas simplex excludendi Adamum propter suum peccatum, & excludendi parvulos à gloria in pœnam, non peccati proprii, quod pro tunc non habent, sed Adæ parentis; & post prævisum originale in unoquoque contractum habet voluntatem simplicem excludendi eos à gloria in pœnam proprii peccati. Addit; quod nulla ex his exclusionibus à gloria est propriè reprobatio; nam reprobatio propria est actus efficax Dei.

An in Deo
sit voluntas
antecedens
excludendi
omnes ho-
mines à
gloria.
Felix.

81.
Reprobatio
sententia
affirmativa.

Probat: nam per scientiam simplicis intelligentiæ Deo repræsentatur ut bonum honestum quælibet ex his exclusionibus à gloria; ergo, cum Deus amet necessariò quamlibet bonitatem creatam possibilem, etiam necessariò amabit tales exclusiones à gloria. Probat Majorem; quia possibile est, Deum omnes homines producere, & non ex fine dandi gloriam, sed ex alio fine: quod si possibile est; ergo bonum; ergo à Deo necessariò amatur.

82.
Non con-
vincit.

Aliud ar-
gumentum.

Sed hæc ratio (inquit Felix sup. in fine) solum probat, hoc esse possibile; non verò esse de facto in Deo; quia Deus liberè, & non necessariò amat possibilia. Sic ille. Vide quæ de hac libertate diximus Disp. 2. Sect. 2. Concluf. 6. quæ supposita, clarum est, istud argumentum nihil probare. Neque placet secundum argumentum sequentis tenoris: Si talis voluntas inefficax non est in Deo, maximè, quia habet voluntatem, etiam inefficacem salvandi omnes, quæ sunt voluntates contradictoriæ; sed hoc non obstat; nam cum voluntate simplici salvandi omnes ex sua liberalitate est simpliciter voluntas efficax damnandi multos ex motivo iustitiæ punitivæ; ergo multò magis poterit esse voluntas inefficax damnandi. Confirmatur: nam non implicat Deum velle inefficaciter hominibus gloriam ex seipso, & ex sua liberalitate donandam, & simul velle illam non dare, ut ostendat se habere plenum Dominium dandi, vel non dandi illam.

83. Respondet Felix sup. num. 14. quod, licet una voluntas inefficax, & altera efficax non

implicent; tamen duæ inefficaces circa objecta opposita implicent in Deo, cum tales voluntates habeant à seipso. Sed quidquid sit de hoc, voluntas illa damnandi, ut ostendat suum Dominium, non est inefficax; nam sine effectu aliquo non potest Deus nobis ostendere Dominium suum, & ita si ostendit, ejus voluntas est efficax: ut Deus ostendat libertatem suam, sive sit reprobatio negativa, & non est necessarium, ut positivè Deus velit homines excludere à gloria. Hactenus Felix. Et ideo quantum ad hoc non placet ipsi dicta sententia. Neque nobis placere potest, nisi clarè quis ostenderit, illas duas voluntates inefficaces esse compoſibiles, & Deum necessariò velle omnia possibilia. Interea dico, & erit

CONCLUSIO IV

Sola damnatio est effectus reprobationis positivæ.

Damnatio, id est, æternam pœnam tam damni, quam sensus esse effectum reprobationis positivæ, nemo ambigit; cum reprobatio positiva non sit aliud, quam decretum infligendi pœnam æternam five damni tantum, v. g. parvulis, in solo originali decedentibus, ut Multi non improbabiler defendunt; five etiam sensus, pro peccato personali, imò, secundum Plures, etiam pro solo originali, videturque fuisse opinio S. August. Sermon. 14. de Verb. Apost. c. 3. Venturus (inquit) est Dominus, & iudicaturus de vivis, & mortuis; duas partes scilicet dextram, & sinistram. Sinistris dicitur: parvuli in ignem æternum (hoc est, ut ibidem ait cap. 4. Combustionem æternam) qui parvulus est diabolus, & angelis ejus. Dextris dicitur: Venite benedicti Patris mei, percipite regnum, quod vobis paratum est ab origine mundi. Hanc regnum nominat, hanc cum diabolo damnationem. Nullus reliquus est medius locus, ubi ponere queas infantes, &c. Plura alia loca possem adducere, sed superſedeo, quia controversia non est hujus loci.

Et opposita sententia magis placet D. Bonavent. 2. Dist. 33. a. 3. q. 1. in Corp. ubi sic ait: Sed cum opus valde durum illud dicere videatur, quod Deus tam durè, & tam asperè agat cum parvulis. . . Ideo est magis alia positio minor, quæ magis concordat pietati, scilicet, & iudicio rationis; quod, quia parvuli decedentes cum originali carè iustitiâ, & Spiritu sancti gratiâ, quæ est pignus hereditatis æternæ, privantur in æternam Dei visione: quia verò in carne suis fecerunt, ita ponentur in loco vili, utpote infernali: sed quia non habuerunt in se actualem delectationem peccati, nec in spiritu, nec in carne, ideo non sentiant pœnam ignis æterni. Hunc modum dicendi magis approbat Magistri communiter. Ita Doct. Seraphicus.

Quem imitatus Doct. Subt. 2. Dist. 33. n. 2. inquit: Hic videtur Magistrorum sententia, quod à damnati pro solo peccato originali nullam habebunt pœnam sensus exterioris: puta à ignis; quia nullam delectationem inordinatam habuerunt, cui delectationi correspondet